Gemeente Groningen

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Groningen

Nr. 410433

2 september 2026

Beleidsregel veilige jaarwisseling Groningen

De burgemeester van de gemeente Groningen:

overwegende dat:
- op grond van de Wet veilige jaarwisseling een vuurwerkverbod in de Wet milieubeheer is opgenomen;
- het bezit en het gebruik van vuurwerk van de categorieën F2 en F3 voor anderen dan personen met gespecialiseerde kennis is verboden, evenals de verkoop daarvan;
- de burgemeester ontheffing kan verlenen van dit verbod;
- de regels voor het verlenen van een ontheffing op grond van het Besluit veilige jaarwisseling in het Vuurwerkbesluit zijn opgenomen;
- de burgemeester ontheffingen kan verlenen, maar dit niet hoeft te doen;
- hij in overleg met de lokale driehoek kan besluiten om geen ontheffingen te verlenen;
- een besluit om geen ontheffingen te verlenen vervolgens kan worden neergelegd in een beleidsregel;

gelet op artikel 9.2.2.1a van de Wet milieubeheer en de artikelen 2.3.2 e.v. van het Vuurwerkbesluit;

B E S L U I T :

vast te stellen:

de Beleidsregel veilige jaarwisseling Groningen

1. Inleiding

In 2025 hebben de Eerste en de Tweede Kamer ingestemd met de Wet veilige jaarwisseling. Met deze wet wordt in de Wet milieubeheer een algeheel verbod op consumentenvuurwerk opgenomen. Gelijktijdig is bepaald dat de burgemeester ontheffing kan verlenen van dit verbod en dat de minimale voorwaarden waaronder een aanvraag tot ontheffing kan worden verleend, geregeld worden in een algemene maatregel van bestuur (AMvB).

De AMvB waarin de voorwaarden en voorschriften voor een ontheffing zijn geregeld, is het Besluit veilige jaarwisseling. Met deze AMvB wordt het Vuurwerkbesluit uitgebreid met minimale regels voor het verlenen van ontheffingen. Uit de Nota van toelichting bij het Besluit veilige jaarwisseling blijkt dat de burgemeester beleidsvrijheid heeft bij het al dan niet verlenen van ontheffingen: "*Hij kan daartoe zelf beleid opstellen in een beleidsregel. De burgemeester kan beslissen in overleg met de lokale driehoek om geen, of een maximumaantal, ontheffingen te verlenen in zijn gemeente.*"

Bij Koninklijk Besluit van 1 juli 2026 is bepaald dat de Wet veilige jaarwisseling en het Besluit veilige jaarwisseling in werking zullen treden op 1 augustus 2026. In juli heeft de VNG de Handreiking Ontheffingsbevoegdheid Wet veilige jaarwisseling gepubliceerd. Met deze beleidsregel wordt duidelijkheid verschaft over het al dan niet verlenen van ontheffingen.

2. Geen ontheffingen in de gemeente Groningen

De burgemeester van Groningen zal voorafgaand aan de jaarwisseling van 2026-2027 geen ontheffing als bedoeld in artikel 9.2.2.1a, vierde lid, van de Wet milieubeheer verlenen.

Eventuele ontheffingsaanvragen die toch bij de gemeente Groningen worden ingediend, zullen worden afgewezen onder verwijzing naar deze beleidsregel.

Uit de afstemming met de lokale driehoek blijkt dat het Openbaar Ministerie en de politie zich kunnen vinden in de keuze om voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk te verlenen. Ook de brandweer onderschrijft het nut van de beperking om vuurwerk af te steken en de voordelen die dat voor de veiligheid van de hulpverleners kan hebben.

Professionele vuurwerkshows, zoals in eerdere jaarwisselingen bijvoorbeeld werden georganiseerd in Ten Boer, vallen niet onder deze beleidsregel. Dit geldt eveneens voor een eventueel centraal aftelmoment.

3. Overwegingen om geen ontheffingen te verlenen

Aan de keuze om tijdens de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk te verlenen, liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

a. *Handhaving op illegaal vuurwerk mogelijk maken*
Ondanks het algehele vuurwerkverbod (met uitzondering van fop- en schertsvuurwerk), zal er naar verwachting voor en tijdens de jaarwisseling van 2026-2027 nog veel vuurwerk in omloop zijn. Dat kan F2-vuurwerk zijn dat nog over is van voorgaande jaren. Het kan ook F3 en F4 vuurwerk zijn, dat net als andere jaren in het buitenland is gekocht. In België, Duitsland en Polen gelden hiervoor andere regels en is dit type vuurwerk nog verkrijgbaar.

Als ontheffingen worden verleend voor het afsteken van F2-vuurwerk, dan kan dat in combinatie met het afsteken van illegaal vuurwerk een diffuse situatie opleveren. Het handhaven van de openbare orde tijdens de jaarwisseling brengt al de nodige uitdagingen voor de politie met zich mee. Daar komt de handhaving van het vuurwerkverbod bij. Als de politie daarbij een onderscheid moet maken tussen 'legale' en 'illegale' knallen, dan wordt het handhaven van het vuurwerkverbod een schier onmogelijke taak. Het is voor de politie ondoenlijk om vast te stellen of een knal is veroorzaakt door het ontbranden van een stuk vuurwerk, waar ontheffing voor is verleend, of door het afsteken van een illegaal stuk vuurwerk, zeker in de vaak onoverzichtelijke en voor hulpverleners risicovolle nachtelijke uren tijdens de jaarwisseling.

b. *Onvoldoende mogelijkheden voor adequaat toezicht*
Op grond van het Besluit veilige jaarwisseling moeten aan een ontheffing diverse voorschriften worden verbonden. Deze voorschriften hebben onder meer betrekking op de inrichting van het afsteekterrein en de veiligheidszone, de kwalificaties en inzet van ontbranders en supervisoren, en het bezit, de opslag en het moment en de wijze van het tot ontbranding brengen van vuurwerk.

Een deel van het toezicht op de naleving van deze voorschriften kan voorafgaand aan het ontbrandingsmoment plaatsvinden. Zo kunnen toezichthouders controles uitvoeren op de inrichting van het afsteekterrein en andere voorbereidingen die vooraf kenbaar en verifieerbaar zijn.

Tijdens de jaarwisseling worden toezichthouders en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) van de gemeente op straat ingezet. Hun inzet is primair gericht op het bevorderen van de leefbaarheid en veiligheid in de openbare ruimte en het aanspreken op overtredingen van wet- en regelgeving. Zodra sprake is van een situatie waarbij de openbare orde of veiligheid in het geding komt, wordt opgeschaald en ligt de verantwoordelijkheid primair bij de politie.

Hoewel er gedurende de jaarwisseling toezichtcapaciteit aanwezig is, kan daarmee niet worden gegarandeerd dat effectief toezicht wordt gehouden op de naleving van alle aan een ontheffing verbonden voorschriften. De houder van een ontheffing mag vuurwerk op 31 december vanaf 12.00 uur in ontvangst nemen. Vanaf dat moment kunnen bepaalde voorschriften worden gecontroleerd, bijvoorbeeld ten aanzien van de aanwezigheid van functionarissen of de wijze van tijdelijke neerlegging van het vuurwerk. Het daadwerkelijke gebruik van het vuurwerk vindt echter plaats op een beperkt tijdstip en op verschillende locaties, waardoor gericht toezicht op de naleving van alle ontheffingsvoorwaarden feitelijk niet of slechts zeer beperkt mogelijk is.

Daar komt bij dat tijdens de jaarwisseling de beschikbare toezicht- en handhavingscapaciteit breed moet worden ingezet voor uiteenlopende incidenten en handhavingstaken in de openbare ruimte. Ook de politie heeft aangegeven dat haar inzet gedurende deze periode in hoofdzaak is gericht op excessen en verstoringen van de openbare orde en dat zij geen structureel toezicht kan waarborgen op de naleving van individuele ontheffingsvoorwaarden.

Hierdoor bestaat onvoldoende zekerheid dat kan worden toegezien op de naleving van de voorschriften op het moment waarop deze het meest relevant zijn, namelijk tijdens de feitelijke ontbranding van het vuurwerk. Gelet op de veiligheidsrisico's die kunnen ontstaan wanneer deze voorschriften niet worden nageleefd en het ontbreken van mogelijkheden om daarop adequaat toezicht te houden, wordt het verlenen van ontheffingen in deze situatie niet verantwoord geacht.

c. *Aansprakelijkheid*
Het ontbranden van vuurwerk kan leiden tot schade en letsel. Iemand die schade leidt als gevolg van met een ontheffing afgestoken vuurwerk, kan een vereniging of stichting die de ontheffing heeft gekregen aansprakelijk stellen. Het is onduidelijk of er voor de jaarwisseling 2026-2027 al adequate en betaalbare aansprakelijkheidsverzekeringen voor ontheffinghouders beschikbaar zijn. Ook kan het voor een slachtoffer moeilijk zijn om te bewijzen door welk vuurwerk hij of zij schade heeft geleden en door wie dit werd afgestoken. Naar verwachting zal er namelijk tijdens de jaarwisseling 2026-2027 nog een ruime hoeveelheid illegaal vuurwerk in omloop zijn. Zoals

gezegd kan het gelijktijdig afsteken van illegaal vuurwerk en vuurwerk met ontheffing een diffuse situatie opleveren, waarbij het lastig is om te bepalen door welk vuurwerk de schade is veroorzaakt.

In uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij onzorgvuldig handelen, kan de gemeente aansprakelijk gesteld worden. Het is niet duidelijk of hiervan sprake is als een ontheffing wordt verleend, terwijl vooraf duidelijk is dat er geen gemeentelijk toezicht zal zijn tijdens het ontbranden van het vuurwerk. Mede daarom zullen er geen vuurwerkontheffingen in Groningen worden verleend.

d. *Lokale omstandigheden*

Uit de evaluatie van de afgelopen jaarwisselingen komt het beeld naar voren dat de jaarwisseling in de meeste wijken en dorpen zonder al te veel verstoringen van de openbare orde is verlopen. In een aantal gebieden zijn echter ernstige verstoringen van de openbare orde geweest, waarbij hulpverleners zijn belaagd met zwaar en illegaal vuurwerk. Dit is de afgelopen jaren mede aanleiding geweest voor het optreden van de Mobiele Eenheid tijdens de jaarwisseling en het nemen van diverse bestuurlijke maatregelen tegen mensen die de openbare orde verstoorden.

De schade aan de openbare ruimte, mede als gevolg van het afsteken van vuurwerk, was fors in de afgelopen jaren (€59.500,- in 2024-2025, €115.000,- in 2025-2026). Ook particulieren en bedrijven lijden (letsel)schade als gevolg van het afsteken van (illegaal) vuurwerk. Zo werden rondom de jaarwisseling 2025-2026 in het brandwondencentrum van het Martini Ziekenhuis in totaal 14 patiënten behandeld, een verdubbeling ten opzichte van de vorige jaarwisseling. Wat met name opviel is dat de er bovengemiddeld veel patiënten zijn behandeld welke jonger dan 15 jaar waren, waarvan drie slechts 7 jaar oud. De verwachting is dat de schade en het letsel de komende jaren zal dalen als er een algeheel vuurwerkverbod voor consumenten geldt.

Groningen heeft daarnaast een historische binnenstad, met veel oude gebouwen. Het afsteken van vuurwerk leidt tot een verhoogd risico op brand, zoals afgelopen jaar bijvoorbeeld is gebleken in Amsterdam, waar de monumentale Vondelkerk grotendeels is verwoest door een brand die vermoedelijk is veroorzaakt door vuurwerk.

e. *Alternatieven voor afsteken van consumentenvuurwerk*

De gemeente Groningen zal samen met de inwoners nadenken op welke wijze we deze nieuwe traditie vorm kunnen geven.

f. *Regionale afstemming*

Uit contacten met gemeenten in de regio blijkt dat meer gemeenten een nulbeleid ten aanzien van vuurwerkontheffingen overwegen.

g. *Onvoldoende capaciteit en kennis om aanvragen tijdig te beoordelen*

Het beoordelen en verlenen van ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk is een nieuwe taak, waar de gemeentelijke organisatie nog niet op is ingericht. Het Besluit veilige jaarwisseling is op 1 augustus 2026 in werking getreden. Vanaf dat moment is het mogelijk om een aanvraag voor een ontheffing in te dienen.

Om aanvragen voor ontheffingen in behandeling te kunnen nemen en te kunnen beoordelen, dient de gemeente een aanvraagprocedure en -proces in te richten. Er dient voldoende menskracht beschikbaar te zijn (of te worden aangenomen), die beschikt over de juiste kennis. Bovendien zal een deel van de beoordeling door de ketenpartners van de gemeente moeten worden gedaan, zoals de politie en Veiligheidsregio Groningen. Hier geldt mogelijk hetzelfde organisatievraagstuk.

Ook voor de aanvragers van een ontheffing is het nieuw. Het kost tijd en geld om een vereniging of stichting op te richten, supervisors en ontbranders te vinden, een geschikt afsteekterrein te vinden, een veiligheidsplan op te stellen en om aan alle andere wettelijke eisen voor een ontheffing te voldoen. Het ligt daarom niet voor de hand dat er vanaf 1 augustus 2026 direct complete en ontvankelijke aanvragen zullen worden ingediend. Het is waarschijnlijk dat de aanvragen pas later in het najaar zullen worden ingediend en dat deze niet in één keer compleet zullen zijn. Het is daarom de vraag of de gemeente, samen met de partners en aanvragers, tijdig een deugdelijk proces kan doorlopen om een ontheffing te kunnen verlenen.

Gelet op het bovenstaande is het niet mogelijk om voor de jaarwisseling 2026-2027 binnen een werkbare termijn ontheffingen te beoordelen en te verlenen. Door tijdig aan te geven dat deze jaarwisseling in Groningen geen ontheffingen zullen worden verleend, wordt bovendien voorkomen dat (vuurwerk)verenigingen of -stichtingen onnodig kosten maken voor stukken, die bij de aanvraag moeten worden ingediend.

4. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze regeling treedt na bekendmaking in het elektronische gemeenteblad in werking op de dag na bekendmaking.
Deze regeling wordt aangehaald als: Beleidsregel veilige jaarwisseling Groningen 2026-2027.

Aldus vastgesteld op 25 augustus 2026.

R.J. Kamminga,
Burgemeester van Groningen